

Тофиг ФИКРӘТ
(Түркия)

ВӘТӘН ШӘРГИСИ

Биз фәдаји-милләтик, мәрд оғлу мәрд
инсанларыг.
Бүрчи-истибады ыхдыг, горху билмәз
чанларыг.
Бир вәтән, бир һагг билән әһрарыг,
асланчанлыгыг.
Чанла-башла, еј вәтән, биз әһдинә
пејманлыгыг.

Чан да сән, шан да сән, һамысы сәнсән јаша!
Еј вәтән, еј мүбарәк вәтән, мин јаша!

Торпағын чөвһәр, сујун көвсәр, јазын
көрмәз хәзан,
һеч бу дүнјада тајын бир бәнзәрин
јохдур, инан,
Мүшфиг өвладын тапыр гојнунда һәр күн,
һәр заман
Башга шәфгәт, башга һе'мәт, башга гүввәт,
башга чан.

Чан да сән, шан да сән, һамысы сәнсән, јаша!
Еј вәтән, еј мүбарәк вәтән, мин јаша!

Әһрар — һүрр, азад адамлар.

GÜNƏS
93 5-7



13488

Баш редактор НӘРИМАН ГОЧА ОҒЛУ
Редаксия һеј'әти: В. Гулјев (мәс'ул на-
тәб), Б. Јәһјазадә (бәдди редактор), Х. Әли-
бәјли, Ә. Әлијев, М. Әлијев, Р. Меймандаров,
З. Новрузов, Һ. Оручов, Ј. Талыбов, Е. Бү-
сејнов, М. Чавадәғлу.

Фотојығыма верилмиш 19.IX.1993
Чала ишаланмыш 20.X.1993.
Оффсет үсулу илә чап олунур.
Кағыз форматы 80X90
2,5 кағыз вәрәти, 3,5 физики чап
вәрәти
Тиражы 2081 Сифарыш 5177

«Күнәш» 1993
Бакы шәһәри, «Азәрбајҗан» нәш-
ријатынын мәтбәәси

Редаксиянын үнваны: 370146,
Бакы-146, Мәтбуат проспекти
529-кү мөһәллә, «Күнәш» жур-
налы

Телефонлар: 32-91-30, 32-24-28,
32-27-89

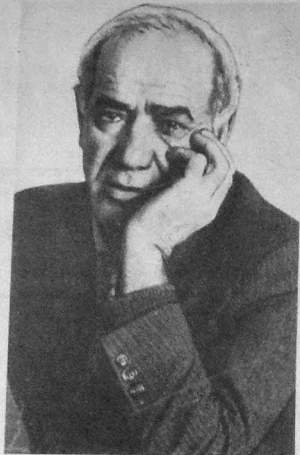
BU
SAYDA
NƏLƏR
VAR?

МҮНДӘРИҢАТ

БАГИФ ИСАГОҒЛУ Азәрбајҗанын милли гөһрәманлары	2
МУСТАФА ЈАШЫЛЈУРД һәбәшли Билал (һекајә)	4
КАМАЛ БАБАЈЕВ Тәзәпир мәсчиди	5
БАГИФ ИСАГОҒЛУ Пәнчәрәдән сүзүлән ишыг (һекајә)	6
ЗАМАН НОВРУЗ Ағбаш кәркәс (һекајә)	9
КУЛҺҮСЕМ ҺҮСЕМ ОҒЛУ Чәкишмәк	12
Улулар китаб һаггында	13
Тәбрик едирик. Халг јазычымыз Сабир Әһмәдли	14
САДИК ЧУБӘК (Иран) Јәһја (һекајә)	15
РӘШИД ТӘҺМӘЗОҒЛУ Кәркидар (һекајә)	19
НӘРИМАН ГОЧА ОҒЛУ Чәза (повестдән парча)	22
ТЕМУР БҮНЈАДОВ Әчәми Тарихи кәчмәшһимиз	24
СӘДАГӘТ КӘРИМОВА Ајселин мүчәләри (һекајә)	26
Нептунын ләтифәләри	27
«Күнәш»ни күлүш сәһифәси	29

Журналын 1—4 сәһифәләрини Б. Јәһјазәдә чәк-
мишдир.

M.F. Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası



ХАЛГ ЈАЗЫЧЫМЫЗ САБИР ƏHMƏДЛИ

Алг јазычысы кими јүксək ада лајиг көрүлән Сабир Əhmədлинин јарадычылыгы һагында дүшүнөндө һәр дөфə Азәрбајҗанын көзөл күшәси олан Чөбрайылын мәнзәрәләри көзләримин гаршысында чанланыр. Чүнки јазычы Чөбрайылда доғулуб, ушаглы вә кәнчлик һәјаты бу көзөл торпагда кечиб. Ағыр мұһарибә иллә-

риндә, орта мәктәбдә охујаркән илк дөфə мән ону бурда — Чөбрайылда көрмүшәм. О заман Сабир әдәбијјатла марағланырды вә мәктәбимизин ән фәал шакирдләриндән бири иди. Бир дө ону университетдә көрдүм, мәндөн үч курс јухарыда охујурду. Университети битириб јенә доғма Чөбрайыла гајытды, охудуғу мәктәбдә мүәллим ишләди, сонра кәнд мәктәбинә директор вәзифәсинә ирәли чөкилди.

Бу илләрдә јарадычылыға башлајан Сабир Əhmədлинин илк һекәјиси о вахт «Пионер»

адланан бүкүнкү бизим «Күнәш» журналында чап олунду. «Арабачы» адлы һекәјиси исә охучулар тәрәфиндән бөјүк һүсн-рәғбәтлә гаршыланды, Мирзә Ибраһимов бу һекәјә һагында үрәк кенишлији илә мүсбәт фикир сөйләди. Јазычы мәнсулдар ишләјиб бир-биринин далынча повест, роман јазды. Бу әсәрләрдә јашадығы, бөјүдүү доғма торпағын әтри, раһијәси, ширәси, дады-дузу, көзәллији вар. Мәсәлән, «Јамачда нишанә» повестиндә тәсвир олунан тәпә, тәпәдәки јанғынсөндүрән мәнтәгә, чинар ејни илә Чөбрайылын мәнзәрәсинин бәди иксијидир. Белә та-

ныш лөвһәләрә «Көдөнләрин гајытмасы» повестиндә вә башга әсәрләриндә дө раст көлмәк олар.

С.Əhmədли халғыны дүшүнән, онун дәрдинин, әзабыны дујан, һәјатын дәрин гатларыны үзә чыхартағы сөвөн, мұбариз руһла јашајан, фәдакар бир јазычыдыр. Əн көзөл әсәрләриндән бири олан «Дүнјанын аршыны» романында дүшүнчөләр шәклиндә верилән фикирләринә көрә мөһкәм тәнгид олунуб, узун мүддәт бу китабын чыхмасына имкан вермәјибләр. Белә чәсәрәтли фикирләрә «Тоғана», «Јашыл театр» вә башга романларында кениш јер верилиб. Азәрбајҗанда кәдән сон һадисәләрдән, сәрһөдләримиздә ермәни гулдуурларына гаршы, апарылан мұһарибәдән, 1990-чы илин ганлы јанварында јаздығы силсилә очеркләр, һекәјәләр јазычынын охучуларә јени һәдјијәсидир. Гүввәсини халгдан, торпадан алан, сәнәткар кими севилән Сабир Əhmədли бүкүн дө халгын арзулары илә јашајыр вә бу ешглә јазыб-јарадыр.

ТОҒИГ МАҺМУД

ЕЛИАН

АЛАБӘЗӘК ҺЕКАЈӘЛӘР

Фемисткол һәлә балача оғлан оланда мәктәбдән кәләржән Писитралла растлашыр. Тәрбијәчиси она дөјир ки, бир аз конара чөкилиб залым һөкмдарә јөл версин. Фемисткол исә чох бөјүк шөстлө ондан асылы олмајан бир тәрәдә сәрбәст оларак белә чаваб вермишдир: «Бәјәм она јер чатыр! О, ушаглыгдан бу чүр алкәнаб, мөрд һиссләрлә јашидларымдан фәргләнмирди.

Бир дөфə тамам чылпаг олан бир адам јатан гарын алтында дајаныбмыш, Скифләрин чары ондан сорушур ки, бәс о, сојугдан доимурму! Чылпаг адам чаваб верир: Чарын алны нечә? Доимур ки? «Јох» чавабны алан адам «мән дө доимурам. Чүнки, мәнним бөдәним бүтүнчә алым кимдир. — дөјир.

Белә нәгл едирләр ки, Филет адлы бир нәфәр дөһшәтли дәрәчәдә арыг иллиш. Белә ки, балача бир шөйдән о јылгыла биләрмиш. Филет ағына дабаиларына гургушун аруулмула ајатгабы ијеринирмиш ки, ону күләк апармасын. Аичаг белә суал мөјдана чыхыр ки, бәс о бу ағыр ајатгабылары нечә көздиримиш! Она көрә бу сөһбәтә инанмырларымыш. Елиан јазыр ки, мән аичаг ешитдими дөјирәм.

Нәгл едирләр ки, сичилијалы бир нәфәрин чох көзөл көрмә габилијәти вармыш. Пилибәдә ола-ола орадан Карфакини чох јакшы көрүрмиш. Орда ачык дөңизә чыкан көмилирә бирчә-бирчә сәја билрмиш.

Архид чох утанчаг адам иллиш, хоша көлмәјән сөзләри һеч вахт дилинә иттирәзмиш. Əжәр вәзијәт ону бир чүр сөзләри дөмәјә мөчбур едирмишсә, о заман онлары дивара јазырмыш. Әдилә нөстәрмиш ки, мән билә сөзләр дөмәјә мөчбур едирләр. Амма һеч вахт дөмәзмиш.

Локрул Арсид пишик чырмағындан өләржән дөјиб ки, һәјатымын сонлуғуну белә олачағыны билсәјдим ширин, пеләнијон мәнни парчаламајына мөмин ијәтлә разы олардым. Мәнә белә иәлр ки, Арсид өлүмүндән чох өлүмүн шәрәфисиз сөбәбиндән көкөләнмирмиш.

Белә нәгл едирләр ки, Птоломей Лаг өз достларыны зәнкнләшдирмәји, варләндирмағы чох сеvirмиш. Дөјирмиш ки, адама өзүнү зәнкнләшдирмәкдән башғасыны зәнкнләшдирмәк даһа хошдур.

Белә дөјирләр ки, зөјтүн вә әнчир ағачыны адамлар Афинада көрүбләр. Јәни бу мәнсул биринчи дөфə бу торпаг јетиширдиб. Кәнцилији дө биринчи дөфə афиналылар өрәнибләр. Кимнастика јарышлары да биринчи дөфə бурада мөјдана чыхыб. Ики атын бир чыловла идарә едилмәси дө бурада олуб. Буну илк дөфə Ерихтон и адлы бир нәфәр өләјиб.

Анаксагор өз китабында јазыб ки, пулу газанмаг чөтиндир, амма ону элдә сахламаг даһа чөтиндир.

Патри адлы бир шөһәрдә бир оғлан балача бир илан алыр вә ону гајы илә сахлајыр. Оғлан иланы јакшы баша дүшүрүмүш, онула оғнајармыш, данышырмыш вә бир јердә јатырлармыш. Соира елә олур ки, илан бөјүјур, лап јекә олур. Шөһәрин һакимләри бундан горхујә дүшүб иланы шөһәрдән говурлар. Бир нечә ил кечир, оғлан да бөјүјур. Чавалын һәддинә долур. Бир күн о, јолдашлары илә һардакса көлирмиш, јолда гулдуурлар бунарын үстүнә дүшүрләр. Горхуудан һәммин чаван оғлан бәрк гишыгыр. Бу заман һәммин илан лејдә олур. Гулдуурлары бөзиләрини өлдүрүр, бөзиләри да горхуб гачырлар. Илан беләчә достуну хилас едир.